

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/67/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124209923
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7124209923.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého I. Z., K.. XX.XX.XXXX, O. T. Q., P. Y.: Q. B. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y. Č.. XXX, S. - R.S., právne zastúpenej JUDr. Milanom Sedlákom, MBA, LL.M., advokátom, Kukučínova č. 19, Košice a otca X. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom R. Č.. XX, S.-X., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Mestského súdu Košice č.k. 84P/77/2024-31 zo dňa 18.6.2024, takto

rozhodol:

- Potvrďuje uznesenie.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nahradil súhlas otca so zápisom maloletého dieťaťa do predškolského zariadenia a s pokračovaním v plnení predprimárneho vzdelávania v školskom roku 2024/2025. Vyslovil tiež, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa § 52 a § 57 CMP. Rozhodnutie vo veci návrhu súd odôvodnil ustanoveniami § 324 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a tým, že v súčasnosti v danej otázke neexistuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletého a nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že otec maloletého zmenil svoj názor, ktorý zakladal rozpor rodičov v podstatnej otázke, týkajúcej sa výchovy maloletého. V súčasnosti súhlasí s pokračovaním maloletého v predprimárnom vzdelávaní v predškolskom zariadení a preukázane podpísal v príslušnom predškolskom zariadení informovaný súhlas s pokračovaním plnenia povinného predprimárneho vzdelávania pre školský rok 2024/2025 a taktiež informovaný súhlas zákonného zástupcu dieťaťa o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania maloletého v školskom roku 2024/2025, čím naplnil účel, ktorý matka navrhovaným neodkladným opatrením zamýšľala.

2. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v celom rozsahu podala matka maloletého dieťaťa v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ CSP, ktorým žiadala zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že sú nariadi neodkladné opatrenie v znení jej návrhu a to:

„Súd nahrádza súhlas odporcu X. Z., rod. Z., narodený: XX. XX. XXXX, bytom: R. XX, XXXXX S. ako otca maloletého I. Z., rod. Z., narodený: XX. XX. XXXX, bytom: Y. XXX, XXX XX Y. na informovanom súhlase súvisiacom s pokračovaním maloletého v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v školskom roku 2024/2025.

Súd nahrádza súhlas odporcu X. Z., rod. Z., narodený: XX. XX. XXXX, bytom: R. XX, XXXXX S. ako otca maloletého I. Z., rod. Z., narodený: XX. XX. XXXX, bytom: Y. XXX, XXX XX Y. na podanie prihlášky súvisiacej so zápisom a pre zápis maloletého aj do iného ako pôvodného predškolského zariadenia -

prípravky a to v mieste bydliska maloletého alebo v Q. S. v dôsledku pokračovania maloletého v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v školskom roku 2024/2025.

Navrhovateľka má nárok na náhradu trov odvolacieho konania a aj trov prvoinštančného konania o nariadenie neodkladného opatrenia voči odporcovi v rozsahu 100%, o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia. „

3. Odvolateľka v dôvodoch namietala, označiac rozhodnutie ako zmätočné, že súd prvej inštancie v napádaných výrokoch rozhodoval asi iba o jednej časti návrhu, a teda asi iba o nahradení prejavu vôle otca, resp. vyjadrení jeho súhlasu za neho, vo vzťahu k povoleniu, teda k pokračovaniu maloletého v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v školskom roku 2024/2025 v pôvodnom predškolskom zariadení a o trovách tohto konania. Matka zopakovala, že svojim návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 4. 5.2024 žiadala rozhodnúť v znení petitu:

„(i) nahradení súhlasu súvisiacim s pokračovaním maloletého v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v školskom roku 2024/2025, kedy vo vzťahu k tomuto návrhu

je z dôvodov a dôkazov nižšie uvádzaných potrebné v konaní pokračovať aj v tejto časti,

(ii) o nahradení súhlasu odporcu súvisiacim s podaním inej/novej prihlášky súvisiacej so zápisom a pre zápis maloletého do predškolského zariadenia - prípravky v mieste

bydliska maloletého alebo v Meste S. v súvislosti s pokračovaním maloletého v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v školskom roku 2024/2025 z dôvodov, že sa maloletý nachádza v jej osobnej starostlivosti, kedy bývajú v obci Y. a je pre ňu aj

maloletého značne časovo a vecne obtiažne maloletého denne nosiť ráno a večer 20 km z domu a domov na sídlisko G., kde maloletý navštevuje predškolské zariadenie,

kedy v tejto časti návrhu táto žiadosť nemá žiaden vecný a ani logický súvis s konštatovaním súdu v bode 4 odôvodnenia napádaného uznesenia v druhom odseku, a tak nevedno prečo o

tom súd nijako nekonal a

(iii) o náhrade trov konania“

Súd podľa odvolateľky mohol a hlavne mal konať o návrhu na nahradenie súhlasu v súvislosti so zápisom do iného predškolského zariadenia ako je tu uvedené ad (ii) z dôvodov, ktoré popísala a sú objektívnymi skutočnosťami. Takto vlastne súd zamietol návrh matky ako celok, pričom nijako sa nevyporiadal s touto druhou časťou návrhu ani len okrajovo v odôvodnení. A teda nevedno, že či podľa súdu nejako súvisí návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti prvej žalobnej žiadosti bezprostredne aj s druhou, a tak automaticky sa výrok vzťahuje na obe žiadosti, alebo prečo nie je o tej druhej potrebné takto vôbec sa ani len zmieňovať, čo považuje za samostatný dôvod na odvolanie v dôsledku zmätočnosti rozhodnutia súdu, pretože súd prosto nerozhodol o druhej časti návrhu vôbec.

4. Ďalej odvolateľka poukázala na skutočnosť, že podala dňa 3. 7. 2024 aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, spočívajúci v zákaze približovania sa otca k maloletému a svoj ďalší návrh aj s dôkazmi žiadala pripojiť aj k tomuto konaniu. Ide síce o nové skutočnosti, ktoré tu neboli v čase vyhlásenia napádaného uznesenia, avšak jedná sa o nové dôkazy, ktoré sú prípustné aj v odvolacom konaní a navyše podporujú potrebu pre bezodkladnú úpravu pomerov maloletého v tom, že je takto už až nutné maloletého preložiť do iného predškolského zariadenia mimo bydliska otca, pričom bez zrýchleného rozhodnutia súdu nebude možné, aby od septembra roku 2024 mohol maloletý navštevovať predškolské zariadenie, pretože na to je potrebné mimo súhlas s pokračovaním v plnení predprimárneho vzdelávania a aj prihláška do nového zariadenia, a to najneskôr v auguste roku 2024 a pri oboch dokumentoch rovnako so súhlasom druhého zákonného zástupcu, ktorý nie je možné získať od otca maloletého. Skutočnosť, že otec nesúhlasil ani len s pokračovaním v pôvodnom predškolskom zariadení bola nesporná a aj keď sa to zmenilo počas konania vo veci 84P/94/2023, tak tu práve súd prvej inštancie získal vedomosť aj o tom, že sa matka pokúšala s otcom dohodnúť aj na inom predškolskom zariadení z dôvodu vhodnosti pre maloletého aj pre matku, kedy s tým otec rovnako nesúhlasil. Zákazu približovania sa otca k maloletému sa domáha z dôvodu fyzického napadnutia maloletého, ktorého sa dopustil otec, kedy mu spôsobil viaceré fyzické zranenia pod vplyvom alkoholu. Navyše už aj skoršie fungovanie otca maloletého teda jeho nadmerné a systematické požívanie alkoholických nápojov najmä pred a počas styku s maloletým, ktoré matka neraz preukázala dôkazmi súdu prvej inštancie, ktoré však tento flagrantne doposiaľ ignoroval, nie sú vhodným výchovným pôsobením pre maloletého pre tu neustálu obavu o život a zdravie maloletého. Dôkazy, ktoré matka predložila už v konaní 9P/99/2021 ale aj v konaní 84Em/2/2023 a v konaní 84P/94/2023 považuje za viac ako alarmujúce vo vzťahu k právam maloletého. Len okolnosť, že v súčasnosti otec súhlasí s pokračovaním maloletého v predprimárnom vzdelávaní v predškolskom zariadení, čo bolo preukázané jeho podpisom informovaného súhlasu v

príslušnom predškolskom zariadení nie je pravdivým dôvodom na odpadnutie dôvodu rozhodnúť aj na rozhodnutie aj o druhej žiadosti a súd zrejme zle ustálil skutkový stav a vec aj preto zle právne posúdil. Keďže odôvodnenie napádaného uznesenia neobsahuje ani zmienku o druhej žiadosti, ktorá s prvou nijak nesúvisí, je v tejto časti rozhodnutie absolútne nepreskúmateľné.

5. Vzhľadom na nové dôkazy, ktoré matka predkladá v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zřejmé, že tu trvajú dôvody pre potrebu neodkladnej úpravy a sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia aj v predmetnom konaní, pretože je ohrozený život a zdravie maloletého vlastným otcom a je tu už priam nutnosť zrýchlene rozhodnúť hlavne o druhej, doposiaľ neprejednáwanej žiadosti navrhovateľky, a teda o nahradení súhlasu odporcu s prihláškou do iného predškolského zariadenia. A keďže s druhou súvisí aj prvá, tak opätovne aj o prvej, a teda o nahradení prejavu vôle súvisiacom s pokračovaním maloletého v plnení predprimárneho vzdelávania, pretože pôvodné súhlasné stanovisko sa nachádza v jestvujúcom predškolskom zariadení a v inom/novom predškolskom zariadení bude maloletý potrebovať jednak prihlášku a jednak súhlas s pokračovaním, pretože už dosiahol vek, kedy by mal nastúpiť na povinné primárne vzdelávanie a bez súhlasu takto bude musieť nastúpiť do školy alebo pokračovať v pôvodnom predškolskom, kde to nie je vhodné s ohľadom na návrh matky a konanie otca voči maloletému. Maloletý nemá takmer žiadne väzby k aktuálnemu školskému zariadeniu, personálne či vecné, pretože v nasledujúcom školskom roku bude mať už len nových spolužiakov a učiteľov, mimo školy sa s deťmi nevidá, pretože žije v obci Y. a navyše teraz v dôsledku incidentu počas víkendu 15. - 16. 6. 2024, kedy otec maloletého pod vplyvom alkoholu fyzicky napadol aj s jeho dedom, má maloletý traumu už vôbec chodiť na sídlisko G. kvôli vlastnému otcovi. Vzhľadom na traumatizujúci zážitok a ublíženie na zdraví maloletému jeho vlastným otcom a starým otcom, ktorí ho opití zmlátili, kedy maloletý z toho mal viac ako týždeň traumu a nebol schopný ísť ani do škôlky, pričom bola s maloletým takto doma na OČR jeho babka, matka maloletého, má matka maloletého za to, že je nutné rozhodnúť o nariadení neodkladného opatrenia v oboch pôvodne požadovaných ohľadoch znova. Napokon k rozhodnutiu o trovách konania matka namietla, že súd sa nijako preskúmateľne nevyporiadal ani s nepriznaním náhrady trov konania, pričom navrhovala priznať náhradu z dôvodu § 55 CMP, a teda že je to s ohľadom na okolnosti spravodlivé, pretože musí neustále vynakladať značné finančné prostriedky na ochranu maloletého a jeho práv voči vlastnému otcovi maloletého. V danom prípade išlo o zahrávanie sa s psychickým zdravím a budúcnosťou maloletého, kedy otec nedal žiadnu logickú argumentáciu nesúhlasu, iba prasto si zasa niečo musel voči matke maloletého dokazovať. A tak ani v tejto časti súd nerozhodol právne správne, resp. hlavne nijak preskúmateľne. Ak by tu skutočne mali byť dôvody, pre ktoré nie je možné rozhodnúť o náhrade ani výnimočne, lebo to nie je „spravodlivé“, súd to má preskúmateľne uviesť a nie len uviesť, že nevidí dôvod na odklon.

6. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 2 ods. 1 a § 3 ods.5 písm. c/ CMP, preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a contrario.

7. Podľa § 28 ods. 2 prvá veta zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods.1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí, ako to už obdobne uviedol súd prevej inštancie, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie

môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Odvolací súd vo všeobecnosti zdôrazňuje, že účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania a možno toto nariadiť len vtedy, respektíve dotedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a sleduje najmä zásadne záujem maloletého dieťaťa. Pre účely zabezpečenia takejto ochrany v prípade naliehavej potreby pri hroziacej ujme formou nariadenia neodkladného opatrenia je postačujúca existencia okolností, z ktorých sa dá vyvodiť opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň v rovine osvedčenia.

11. Matka maloletého dieťaťa sa návrhom v predmetnom konaní domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré svojim obsahom a rozsahom zahŕňa podľa § 35 Zákona o rodine prípady, kedy sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach, súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, pričom ide výlučne o návrhové konanie. Návrh sa týka nahradenia súhlasu druhého rodiča - otca na zápisu maloletého spoločného syna jednak na pokračovanie v predprimárnom vzdelávaní pre nevhodnosť zariadenia dieťaťa do riadneho školského vzdelávania a jednak tiež nahradenia súhlasu otca so zapísaním dieťaťa do konkrétneho predškolského zariadenia, uprednostňujúc iné ako to, ktoré dieťa navštevovalo doposiaľ, dôvodiac vzdialenosť bydliska dieťaťa od škôlky a tiež správaním sa otca maloletého dieťaťa.

12. Z predloženého spisu nevyplýva, žeby v predmetnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa bolo vedené konanie vo veci samej o nahradenie súhlasu druhého rodiča so zápisom maloletého do predškolského zariadenia a predprimárneho vzdelávania. Mestským súdom Košice je aktuálne vedené konanie pod sp.zn. 24C/12/2024 o návrhu matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia na zákaz styku otca s maloletým. Ostatným rozhodnutím vo veci úpravy rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému v konaní vedenom pod sp.zn. 9P/99/2021 bolo dňa 30.11.2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach č.k. 8CoP/57/2022-266 zo dňa 23.11.2022 rozhodnuté o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, úprave vyživovacej povinnosti zo strany otca a úprave styku, pričom Mestským súdom Košice je vedené konanie pod sp.zn. 84Em/2/2023 o výkon súdneho rozhodnutia. Doposiaľ nie je ukončené súdne konanie vo veci zmeny úpravy rodičovských práv a povinností, vedené mestským súdom pod sp.zn. 84P/94/2023.

13. Odvolací súd má za to, že vykonaným dokazovaním súdu prvej inštancie bolo preukázané, že v danom prípade odpadol dôvod, pre ktorý matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, a to z dôvodu, že otec maloletého zmenil svoj názor, ktorý prakticky zakladal rozpor rodičov v podstatnej otázke týkajúcej sa výchovy maloletého I. a v súčasnosti vyslovil svoj súhlas s pokračovaním maloletého v predprimárnom vzdelávaní v predškolskom zariadení, čo vlastne potvrdil svojim podpisom na listine spolu s matkou maloletého I., a to dňa 22.04.2024. Pritom ide o listinu informovaný súhlas s pokračovaním plnenia povinného predprimárneho vzdelávania Q. školy Q. XX, XXX XX S., pričom zákonný zástupca matka, ako aj zákonný zástupca otec podpísali uvedený písomný súhlas v S. dňa 22.04.2024, a to v tom znení, že dieťa bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v školskom roku 2024/2025 po predložení všetkých dokladov. Informatívny súhlas v súlade s ustanovením § 28 a) ods. 3 zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon v znení neskorších predpisov) o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v školskom roku 2024/2025 na meno dieťaťa I. Z., nar. XX.XX.XXXX bytom Y. XXX. P., ktoré nedosiahlo školskú spôsobilosť bude aj po dovŕšení šiesteho roka veku pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole. Pokračovanie v predprimárnom vzdelávaní je predpokladom pre ďalší osobnostný rozvoj a rozvoj kľúčových kompetencií dieťaťa nevyhnutných na zvládnutie plnenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole. Vyjadrenie zákonných zástupcov, tak matky, ako aj otca bolo potvrdené ich vlastnými podpismi v S. 22.04.2024. Z uvedeného dokladu bezpochyby vyplýva, že ide o pokračovanie povinného predprimárneho vzdelávania MŠ Q. XX S. u mal. I..

14. Z uvedeného mal odvolací súd bezpochyby za preukázané to čo potvrdil aj súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, teda, že rodičia matka, ako aj otec preukázali a podpísali v príslušnom predškolskom zariadení uvedený informovaný súhlas s pokračovaním plnenia povinného predprimárneho vzdelávania

pre školský rok 2024/2025 v tom zmysle, že maloletý I. bude pokračovať v predprimárnom vzdelávaní pre školský rok XX24/2025 v Q. škôlke Q. XX v S.. Uvedená skutočnosť je v priamom rozpore s odvolacími námietkami matky, ktorá v odvolaní voči uzneseniu súdu prvej inštancie uviedla, že súd prvej inštancie nerozhodol o celom petite tak ako ho koncipovala vo svojom návrhu doručeného súdu prvej inštancie dňa 24.05.2024.

15. Pokiaľ by sa matka domáhala udelenia súhlasu za otca pri zmene, resp. podania novej prihlášky do materskej škôlky v mieste bydliska maloletého I. Z., a to Y. XXX, musela by podať nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia s poukazom na udelenie súhlasu za otca v prípade podania novej prihlášky na iné predškolské zariadenie ako je Q. XX, S..

16. Odvolací súd preto s dôrazom na uvedenú skutočnosť rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil, nakoľko má za to, že rozhodnutím zo dňa do 18. júna 2024, č. k. 84P/77/2024 - 31 súd prvej inštancie rozhodol o návrhu, ktorý týmto uznesením zamietol.

17. Zároveň súd správne posúdil obsah samotného návrhu, ako aj petit bol v podanom návrhu, o ktorom správne a v súlade s príslušnými ustanovením § 35 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine aj rozhodol. S poukazom na konanie, ktorým bolo rozhodnuté uznesením, súd prvej inštancie správne rozhodol aj o príslušných trovách konania v zmysle ustanovenia § 52 CMP, ako aj v zmysle ustanovenia § 57 CMP, pričom návrh matky na náhradu trov konania nepriznal vzhľadom na znenie ustanovenia § 52 CMP a nezistil dôvody pre odklon od uvedeného znenia ustanovenia.

18. Odvolací súd preto predmetné rozhodnutie v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 ako vecne správne a zákonné potvrdil.

19. Zároveň odvolací súd rozhodol aj o trovách konania v zmysle ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. Predmetné rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v pomere 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).